

■ Ἐπὶ τῇ πανσέπτῳ Κοιμήσει τῆς Παναχράντου Θεόπαιδος Μαρίας

**Οἱ τρεῖς λαμπρότατοι ἀστέρες
τῆς πανσεβάστου καὶ παντοποθήτου Θεοτόκου***
«Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι ἐν Σοί, Παρθένε Ἄχραντε»

α. Τὸ πλήρωμα τῶν χαρίτων

Ἡ κοσμοχαρμόσυνος Κοιμήσις καὶ ὑπερφυῆς Μετάστασις στοὺς Οὐρανοὺς τῆς Κεχαριτωμένης Μητρὸς τοῦ Θεοῦ παρακινεῖ τοὺς εὐσεβεῖς θεοτοκο-φίλους, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην θεομητορικὴν Ἑορτὴν, εἰς ἔκφρασιν μακαρισμῶν καὶ ἐγκωμίων πρὸς τὴν Πανάχραντον Θεόπαιδα.

Εἶναι ὄντως πηγὴ χαρᾶς καὶ μακαριότητος ἡ Πάναγνος, καὶ ὅπως λέγουν οἱ Ἅγιοι τῆς Πίστεώς μας,

«Ἡ Θεοτόκος μακαρίους κάμνει ἐκείνους, ὅπου συνεχῶς καὶ μετὰ εὐλαβείας τὴν μακαρίζουν»¹.

Πῶς ὁμως καὶ μὲ τί νοῦν καὶ μὲ ποίαν καρδίαν καὶ μὲ ποῖα χεῖλη νὰ συλλάβουμε ἐμεῖς οἱ κριματισμένοι τὰ μεγαλεῖα τῆς Ὑπερευλογημένης καὶ νὰ ἐκφράσουμε ἐγκώμια πρὸς Ἐκείνην, ἡ ὁποία εἶναι

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυρπιανός», ἀριθμ. τεύχους 315 / Ἰούλιος - Αὐγουστος 2003, σελ. 249-250. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Κήπος Χαρίτων, σελ. 208β, ἐκδόσεις Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 1979.

Μήτηρ τῶν Χαρίτων; Πῶς νὰ μακαρίσουμε τὴν Κεχαριτωμένην, δηλαδὴ τὴν πλήρη πασῶν τῶν χαρίτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος;

«Ἡ Θεοτόκος περιέχει ἐν ἑαυτῇ πλήθος χαρίτων», λέγει ὁ Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, **«καὶ ἐδέχθη ὅλους τοὺς ποταμοὺς τῶν δωρεῶν, ὅπου κατὰ μέρος ἔχουν ὅλα τὰ κτίσματα νοητὰ καὶ αἰσθητά, Ἄγγελοι ὁμοῦ καὶ ἄνθρωποι»²**, καὶ τοιοῦτοτρόπως **«Αὕτη μόνη ἐστάθη μεθόριον Κτίστου καὶ κτίσεως»³**.

Ἡ Παντοβασίλισσα Κόρη ἐδέχθη τὸ **«πλήρωμα τῶν χαρίτων»** αὐτῶν σὲ τρεῖς καιρούς: **πρὸ** τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου, **κατὰ** τὴν Γέννησιν Αὐτοῦ καὶ **μετὰ** τὴν ὑπερφυᾶ Μετάστασιν Αὐτῆς· **«τὸ πρῶτον ἦτον μέγα, τὸ δεύτερον ἦτον μείζον, καὶ τὸ τρίτον ἦτον μέγιστον»⁴**.

Τὰ μεγαλεῖα τῆς Παρθένου τίς διηγῆσεται;... **Ὅ**σα ἐποίησεν εἰς Αὐτὴν ὑπὲρ φύσιν καὶ ἔννοϊαν ὁ Φιλάνθρωπος;... **Δι**ότι

«ἐστόλισεν Αὐτὴν ὡσὰν μὲ τρεῖς λαμπροτάτους ἀστέρας καὶ μὲ τρία ἰδιαίτατα προνόμια, τὰ ὅποια εἰς ἄλλην δὲν ἠκολούθησαν, ἦγουν τὸ νὰ κατασταθῇ Αὕτη πρὸ τόκου Παρθένος, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μετὰ τόκον Παρθένος, ταῦτὸν εἰπεῖν τὸ νὰ μένη ἀεὶ Ἀειπάρθενος»⁵.

Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, οἱ εὐσεβεῖς Ἁγιογράφοι φιλοτιμοῦνται νὰ φανερώσουν διὰ τῆς εἰκονογραφικῆς τέχνης τους **«αἰνιγματωδῶς»** τὸ ἀειπάρθενον τῆς Παναγίας.

«Χρωματουργοῦντες γὰρ τὴν ἱερὰν Εἰκόνα τῆς Θεομήτορος», γράφει ὁ Ἱερὸς Νικόδημος, **«τρεῖς ἀστέρας εἰκονίζουσιν· ἓνα ἐπὶ τῆς ἀχράντου καὶ παρθενικῆς αὐτῆς Κεφαλῆς· ἓνα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἓνα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ, διὰ νὰ φανερώσουν, ὅτι ἡ Κυρία Θεοτόκος ἦτον Παρθένος πρὸ τόκου· Παρθένος διεφυλάχθη ἐν τόκῳ, καὶ ἔμεινε Παρθένος μετὰ τὸν τόκον»⁶**.

β. Οἱ τρεῖς θαυμάσιοι κρίνοι

Μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Παμμακάριστος Δέσποινα θὰ συγχωρήσει

2. Αὐτόθι, σελ. 190β-191α, ὑποσημ.

3. Αὐτόθι, σελ. 196β καὶ 215β.

4. Αὐτόθι, σελ. 211α.

5. Αὐτόθι, σελ. 211β.

6. Αὐτόθι, σελ. 212α.

τὸ εὐλαβὲς τόλμημά μας νὰ ἀναφερθοῦμε στὰ ἄπειρα καὶ ἄρρητα μεγαλεῖα Της, «εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν Ἄγγελοι παρακύψαι»⁷, παραθέτουμε ἕνα τρισχαριτωμένο θαῦμα, τὸ ὁποῖο μὲ τὸν τρόπο του τιμᾶ, δοξάζει, μεγαλύνει, ὑψώνει, ἐπαινεῖ καὶ ἐγκωμιάζει τὴν Θεοτόκο, ἡ Ὅποια κατὰ τὸν Ἅγιο Ἀνδρέα Κρήτης ἀποτελεῖ «τὸ Μεγαλεῖον τῆς Φρικτῆς [τοῦ Θεοῦ] Οἰκονομίας» καὶ «τοῦ Ἀκενώτου Μύρου τὴν Νέαν Μυροθήκη»⁸.

* * *

Κατὰ τὸ 700 μ.Χ. περίπου ζοῦσε στὴν Ἀθήνα ἕνας χριστιανός, σοφὸς στὰ γράμματα καὶ σοφότερος στὴν ἀρετῇ, ὁ ὁποῖος ὀνομαζόταν **Αἰγίδιος**. Μετὰ τὸν θάνατο τῶν γονέων του δώρισε στοὺς φτωχοὺς τὰ ὑπάρχοντά του καὶ ἀναχώρησε στὰ μέρη τῶν Ἱεροσολύμων. Ἐκεῖ ἐγκαταβίωσε στὰ ἐνδότερα μέρη τῆς ἐρήμου καὶ ἀσκούσε μὲ πολλὴ ἀσπηρότητα τὸ μοναχικὸ ὑπόργημα μέσα σὲ μιὰ σπηλιά, ἡ ὁποία ἦταν κοντὰ σὲ μιὰ συστάδα δένδρων μὲ πηγὴ. Ἐκεῖ ἔτρωγε λίγα χόρτα ἀμαγείρευτα καὶ καταγινόταν ἀπερίσπαστος μὲ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ τὴν ἡσυχία, τὴ σύζυγο θεωρία καὶ τὴν προσευχὴ. **Γι**’ αὐτὸ καὶ ἀπόκτησε πολλὰ χαρίσματα πνευματικὰ μὲ τὴ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ προορατικόν.

Κοντὰ στὸ ἀσκητήριό του ὑπῆρχε ἕνα Κάστρο, ὅπου ζοῦσε κάποιος δάσκαλος, στοῦ ὁποῖου τὸ λογισμὸ ἔσπειρε ὁ διάβολος ζιζάνια καὶ ἄρχισε νὰ διερωτᾶται:

Πῶς εἶναι δυνατόν, μετὰ τὴ γέννηση τοῦ Κυρίου, ἡ Παναγία νὰ εἶναι Μητέρα καὶ συγχρόνως Παρθένος!

Αὐτὸς ὁ διαλογισμὸς τὸν βασάνιζε καὶ δὲν εὔρισκε ἀπάντηση, γιὰ νὰ ἡσυχάσει ὁ νοῦς του.

Ὅταν ἄκουσε ὅτι ὁ ἀναχωρητὴς Αἰγίδιος εἶχε χάρη Θεοῦ καὶ ἀνθρώπινη σοφία, ἀναχώρησε γιὰ τὸ ἀσκητήριον, γιὰ νὰ ρωτήσῃ τὸν ἀσκητὴ γιὰ τὸ διαλογισμὸ του καὶ μήπως μπορέσει νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὴ νοητὴ βλασφημία του.

Ὅταν, λοιπόν, ὁ δάσκαλος βρισκόταν στὸ δρόμο γιὰ τὸ ἀσκητήριον, βγήκε ἀπὸ τὴ σπηλιά του καὶ ὁ Ὅσιος, γιὰ νὰ τὸν συναντήσῃ, ἀφοῦ εἰδοποιήθηκε ἀπὸ τὴ θεία χάρη γιὰ τὸν ἐρχομὸ του καὶ τὸ διαλογισμὸ του.

7. Πρβλ. Α' Πέτρ. α' 12.

8. Ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης, PG τ. 97, στλ. 1096D καὶ 1097C / Λόγος ΙΔ', Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου (Γ').

Καθώς ὁ δάσκαλος βρισκόταν κοντὰ στὸ κελλί τοῦ Ἄββᾶ καὶ πλησίασε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, ἀφοῦ ὁ δάσκαλος ἔκανε ἐδαφιαία μετάνοια στὸν Ὅσιο, δὲν ἀποκρίθηκε ὁ Ὅσιος Αἰγίδιος, ἀλλὰ χτύπησε μὲ τὸ ραβδί του ἓνα βράχο καὶ εἶπε μεγαλόφωνα:

- Παρθένος πρὸ τοῦ τόκου.

Εὐθὺς φύτρωσε πάνω στὸ βράχο ἓνας θαυμάσιος κρίνος μὲ εὐωδία οὐράνια. Ἔστερα εἶπε πάλι ὁ Ἄββᾶς:

- Παρθένος ἐν τόκῳ.

Καὶ φύτρωσε ἄλλος κρίνος ὠραῖος, ὅπως ὁ πρῶτος. Ἔστερα χτύπησε γιὰ τρίτη φορὰ τὸ βράχο μὲ τὸ ραβδί του καὶ εἶπε:

- Καὶ μετὰ τόκον Παρθένος μείνασα.

Καὶ ἀμέσως ξεπήδησε ἄλλος ἓνας κρίνος θαυμασιότατος.

Τότε ὁ Ὅσιος γύρισε στὸ κελλί του, χωρὶς νὰ πεῖ ἄλλο λόγο.

Ἐκπληκτος ὁ δάσκαλος ἔμεινε μὲ αὐτὸ τὸ παράδοξο τερατούργημα. Τότε λυτρώθηκε ἀπὸ τὸν πονηρὸ λογισμό καὶ σὲ ὅλους κήρυττε τὸ τεράστιο αὐτό, γιὰ νὰ δοξάζεται ἡ ὑπέραγνος Μητέρα τοῦ Ἐμμανουήλ⁹.

⁹. Ἀρχιμ. Θεοφυλάκτου Μαρινάκη, Γερωντικὸ τῆς Παναγίας, σελ. 139-140, Θεσσαλονίκη 2000.